

Referanser: BM 40/21, KR 115/21, BMAU 25/22 og BMAU 32/22

Arkivsak: 22/02395-7

Saksdokumenter:

3713767_1_2022-09-13 Vurdering av skatterettslige spørsmål ved innføring av boligordning for biskoper.PDF

Regelverk for boliorning for biskoper1010.docx

3710773_3_2022-09-29 Arbeidsavtale biskop.DOCX

Boligordning biskoper

Sammendrag

Kirkerådet har i KR 115/21 vedtatt at det opprettes en boligordning for biskoper. Ordningen innebærer en plikt for den som blir biskop til å flytte inn i boligen, som en del av arbeidsavtalen, og at biskopen skal holdes økonomisk skadesløs. Bispemøtet behandlet saken i oktober 2021 (BM 40/21) og ga sin støtte til å innføre en slik ordning.

I etterkant av vedtaket i Kirkerådet om boligordning for biskop, har det blitt reist flere spørsmål ved hvordan denne kompensasjonsordningen skulle praktiseres. Kirkerådets sekretariat har derfor arbeidet med et utkast til et regelverk for ordningen, som skal være et vedlegg til biskopenes arbeidsavtaler. Hensikten med å utforme et regelverk for boligordningen, er at ordningen skal være klar og forutsigbar både for biskopene og for Kirkerådet som arbeidsgiver. Det er også viktig at ordningen bli håndtert på en god måte overfor skattemyndighetene, både når det gjelder arbeidsgivers ansvar for å beregne arbeidsgiveravgift og innrapportere til skatteetaten ytelser som følger stillingen, og når det gjelder biskopenes ansvar for å håndtere egne skatteplikter.

Det er underveis i prosessen innhentet en juridisk vurdering fra ekstern advokat, av arbeidsrettslige og skatterettslige forhold ved ny boligordning (vedlagt). Bispemøtets arbeidsutvalg har i møter 16.juni og 15.september behandlet saken.

Forslag til vedtak

Bispemøtet gir sin tilslutning til regler for ny boligordning med de merknader som kom frem i møtet.

Saksorientering

Bakgrunn

Bispemøtet behandlet boligordning for biskoper i **BM 40/21**:

«*Bispemøtet gir sin tilslutning til at det opprettes en boligordning for biskoper der biskopen*

melder flytting til bolig i stiftsbyen. Det betales husleie for boligen.»

Kirkerådet vedtok enstemmig å opprette en boligordning for biskoper i **KR 115/21**:

- 1. Det opprettes en boligordning for biskoper der det stilles egnet bolig til disposisjon for biskopen i stiftsbyen.*
- 2. Biskopen melder flytting til bolig i stiftsbyen.*
- 3. Boligordningen blir regulert i arbeidsavtalen.*
- 4. Det betales husleie for boligen.*
- 5. Biskopen holdes økonomisk skadesløs ved boligordningen.*

Bispemøtets arbeidsutvalg behandlet i møtene 16.juni og 15.september utkast til regler for ny boligordning for biskoper. Til møtet i september BM AU 32/22 forelå også en juridisk vurdering fra advokatfirmaet Hjort vedrørende arbeidsrettslige og skatterettslige forhold for ny boligordning for biskop (vedlagt).

Vedtak i BMAU 32/22:

«Bispemøtets arbeidsutvalg tar til orientering den juridiske vurderingen fra advokatfirma Hjort vedrørende arbeidsrettslige og skatterettslige forhold for ny boligordning for biskop.

Bispemøtets arbeidsutvalg gir med bakgrunn i vurdering av risiko og fakta fremkommet i den juridiske vurderingen sin tilslutning til at det arbeides videre med en ordning der biskopene som faller inn under bopliktordningen blir tildelt bolig og skatter av denne fordelten. Nivået på det innberetningspliktige leiebeløpet må avklares med skatteetaten.

Det arbeides videre med forslag til regelverk i tråd med ovenstående. Saken legges frem for Bispemøtet i oktober.»

I etterkant av vedtaket i Kirkerådet om boligordning for biskop, har det blitt reist flere spørsmål ved hvordan denne kompensasjonsordningen skulle praktiseres. Kirkerådets sekretariat har derfor arbeidet med et utkast til et regelverk for ordningen, som skal være et vedlegg til biskopenes arbeidsavtaler. Hensikten med å utforme et regelverk for boligordningen, er at ordningen skal være klar og forutsigbar både for biskopene og for Kirkerådet som arbeidsgiver. Det er også viktig at ordningen bli håndtert på en god måte overfor skattemyndighetene, både når det gjelder arbeidsgivers ansvar for å beregne arbeidsgiveravgift og innrapportere til skatteetaten ytelser som følger stillingen, og når det gjelder biskopenes ansvar for å håndtere egne skatteplikter.

Ved utforming av regelverket, har det vist seg at en ordning med kompensasjon for leieutgifter som biskopen har forbundet med boligordningen, vil kunne bli krevende å administrere. Størrelsen på kompensasjonen vil i stor grad avhenge av om biskopen har egen eid bolig og bruken av denne boligens mens biskopen er underlagt boligordningen. Størrelsen på kompensasjon vil avhenge av om boligen leies ut (helt eller delvis), om den disponeres av familiemedlemmer eller andre nærstående, om den benyttes som pendlerbolig for ektefelle osv. Bruken av biskopens egne, eide bolig vil normalt variere over tid, og det kan være vanskelig å regulere ulike særtilfelle av bruk. En slik kompensasjonsordning vil følgelig kreve at både biskop og Kirkerådet til enhver tid har oppdatert, riktig informasjon om bruken som grunnlag for å fastsette riktig kompensasjon og melder dette inn til skattemyndighetene.

Etter dialog med ekstern advokat og arbeidsutvalget i Bispemøtet, har sekretariatet kommet fram til at en ordning med fri bolig med skatteplikt for biskop vil være en enklere ordning å praktisere. Ordningen vil også gi lavere risiko knyttet til å foreta riktig innberetning av arbeidsgiveravgift og fordel som følger stillingen. En slik ordning vil innebære at Kirkerådet vil være ansvarlig for å betale leie for boligen. Ved oppstart av ordningen vil leien betales til Opplysningsvesenets fond, og når boligene er overtatt av kirken, vil leien betales til kirkens eiendomsselskap som er under etablering. En sak om endring i KR-vedtaket vil legges fram for Kirkerådet på november-møtet.

I og med at boligen skal være egnet til å ta imot representanter for kirke og samfunn, som del av biskopens virke og dialogen med samfunnet, vil boligen i en del tilfelle kunne være betydelig større enn det en biskop vil trenge til personlig bruk og behov. Dette vil også kunne få betydning for skattegrunnlaget som meldes inn. Kirkerådets sekretariat har på denne bakgrunn til hensikt å få innhentet en veiledende uttalelse fra skatteetaten knyttet til hvordan den skattepliktige fordelen av fri bolig skal fastsettes når bispeboligen er større enn det biskopen vil trenge til personlig bruk og behov.

I vurderingen av regelverk for boligordningen er det mange forhold som samlet sett må vurderes og veies opp mot hverandre:

- Sikre gode og hensiktsmessige arbeidsforhold for biskopen i stiftsbyen
- Legge til rette for best mulig samfunnskontakt
- Mulighet for representasjon og kontakt med aktører fra kirke og samfunn
- Være forutsigbar for biskopene og Kirkerådet som arbeidsgiver
- Være i tråd med arbeidsrettslige og skatterettslige lover og regler
- Virke rekrutterende ved tilsetting av nye biskoper
- Ha en akseptabel kostnadsramme innenfor Kirkerådets samlede budsjett

Økonomiske/administrative konsekvenser